

Rapportage Boekenbranche Meting 55

1e reguliere meting van 2021 naar het kopen, lezen en lenen van boeken

1

Inleiding

2

Onderzoeksresultaten

- Leesgedrag
- Lenen
- Koopgedrag
- Activiteiten rondom boeken

3

Bijlagen

- Achtergrondinformatie
- Onderzoeksverantwoording
- Algemene voorwaarden

Inleiding

In opdracht van KVB-SMB, CPNB, KB en Stichting Lezen doet GfK jaarlijks diverse metingen naar het koop-, lees- en leengedrag van Nederlandse consumenten.

De metingen zijn onderverdeeld in reguliere en themametingen. Deze meting betreft een reguliere meting, waarbij kopen, lenen, lezen en overige activiteiten rondom boeken aan de orde komen.

Doel

Het doel van het onderzoek is om meer inzicht te krijgen in het lees- koop- een leengedrag (papier en digitaal) van de Nederlandse bevolking en trends/veranderingen hierin in kaart te brengen. Ook worden er regelmatig nieuwe thema's behandeld om de kennis over de Nederlandse (boeken)consument zo breed mogelijk in kaart te brengen.

Thema's

De resultaten zijn in dit rapport onderverdeeld in de volgende thema's:

- Leesgedrag
- Leengedrag
- Koopgedrag
- Overige activiteiten rondom boeken

Veldwerkperiode

Het veldwerk voor dit onderzoek vond plaats van 2 februari 2021 tot en met 8 februari 2021.

Leeswijzer

NL representatief: is de verhouding zoals die in de gehele populatie in Nederland (14 jaar en ouder) wordt gevonden

* Significant verschil t.o.v. vorige meting

X Niet meegenomen in meting

Geven mannen vaker aan dan vrouwen

Geven vrouwen vaker aan dan mannen

Heavy lezers lezen minstens 1 keer per week een boek

Medium lezers lezen 1-3 keer per maand een boek

Light lezers lezen minstens 1 keer per jaar een boek

Sociaal Economische klasse*

A (hoog)

B1

B2

C/D (laag)

* Sociaal Economische klasse wordt samengesteld op basis van een combinatie van beroep en opleiding van de hoofdkostwinner

Inkomen

Beneden modaal

Modaal

Tussen 1 en 2 keer modaal

Twee keer modaal of meer

Samenvatting

- De leesfrequentie is al jaren vrij stabiel en ontwikkelt zich nu licht positief; dit zou gerelateerd kunnen zijn aan corona. 2020 was een bijzonder jaar, de uitbraak van het coronavirus zorgde aanvankelijk voor meer tijd bij consumenten en een boost voor het lezen, maar tegelijkertijd zorgde het ook voor de sluiting van boekwinkels en bibliotheken. De vraag is welke gevolgen deze coronacrisis op de langere termijn met zich meebrengt voor het boekenvak. We zien in dit onderzoek positieve ontwikkelingen in termen van lees- en luisterfrequentie, die beide licht toenemen. Ook zien we dat meer lezers wekelijks lezen voor hun plezier.
- We zien ook stijgingen in koopfrequentie van boeken en ook het aandeel consumenten dat nooit een boek koopt is gedaald.
- Iets minder positief lijken de resultaten voor de bibliotheek. We zien hier een daling in lidmaatschap en ook een daling van de bezoekfrequentie (geen verrassing tijdens een lockdown). Anderszijds zien we dat de online bibliotheek een hoge bekendheid heeft, vooral voor het lenen van e-books en luisterboeken. Ook geeft 6 op de tien consumenten aan dat ze het belangrijk vinden dat er een bibliotheek in de buurt is. We zien een toename in het aandeel consumenten dat aangeeft om vaker boeken te kopen als de bibliotheek sluit.
- De Kinderboekenweek en de Boekenweek zijn de meest bekende campagnes. Diverse campagnes zoals bijv. de Nationale voorleesdagen, de Poëzieweek en Nederland leest zijn bekender dan een jaar geleden. Eenderde van de consumenten onderneemt online leesactiviteiten. Hier liggen wellicht verdere kansen voor het boekenvak.

Onderzoeks- resultaten

Leesgedrag

De leesfrequentie is al jaren stabiel en ontwikkelt zich nu licht positief; dit zou gerelateerd kunnen zijn aan corona.

Nederland 14+

33%

... van de consumenten leest minimaal 3x per week in een boek. Dit is een lichte stijging (29% in jan 2020).

20% luistert luisterboeken, ook hier zien we een lichte stijging in luisterfrequentie op wekelijkse basis naar 6% (4% in jun.2020).

Papieren boeken worden het meest gelezen. Gemiddeld lezen consumenten papieren boeken in een jaar.

9

Lezers

44%

... van de lezers las afgelopen week een boek uit.

56%

... van de lezers leest zowel fictie als non-fictie. 8% leest uitsluitend non-fictie, 36% uitsluitend fictie.

94%

...van de lezers leest papieren boeken

51%

..van de lezers leest e-books

Leesmotieven

55%

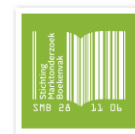
... van de lezers leest wekelijks voor zijn plezier, we zien hier een stijging (48% in 2019).

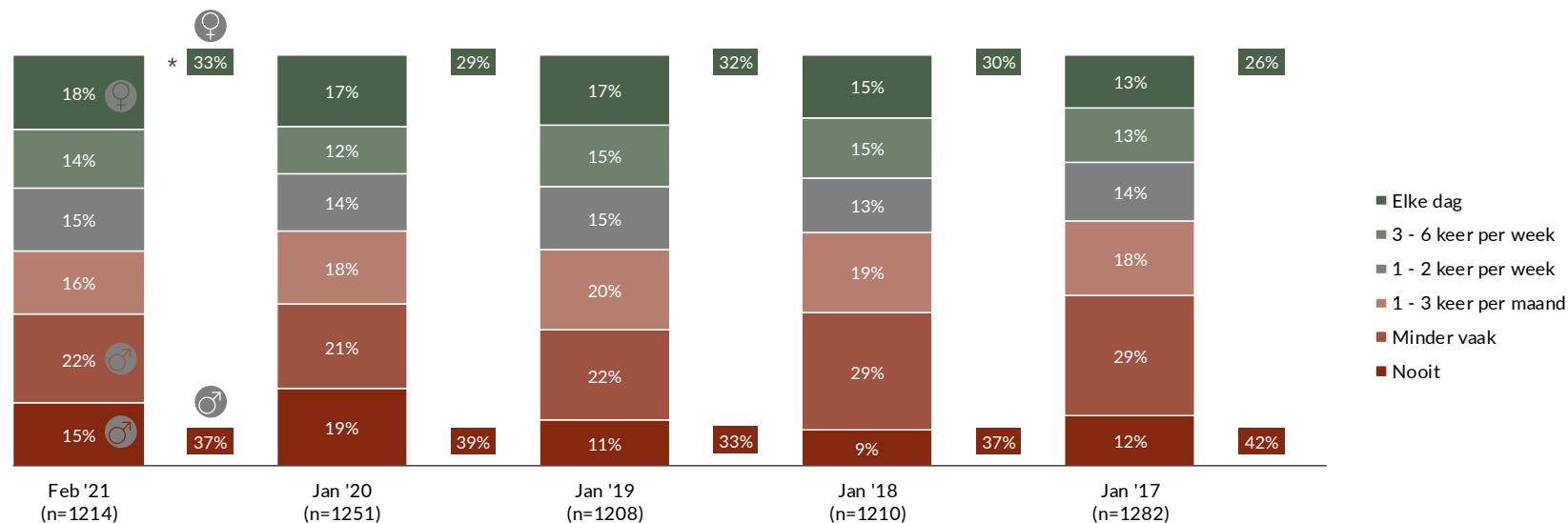
Ontspanning, meer weten over bepaalde onderwerpen en persoonlijke ontwikkeling

.....nemen toe als reden om te lezen voor je plezier.

De leesfrequentie van de gemiddelde Nederlander was stabiel in de afgelopen jaren. We zien nu een lichte stijging in frequentie.

Lees- / luisterfrequentie

Midden- en hogeropgeleiden lezen/luisteren vaker 3-6 keer per week een boek dan laagopgeleiden.

Consumenten binnen de B2, C en D SEC klasse geven vaker aan nooit een boek te lezen/luisteren, dan consumenten in de A en B1 SEC klasse.

% Leest/luistert minimaal 3 keer per week tot elke dag een boek
 % Leest/luistert minder vaak / nooit een boek

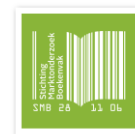
S01. Hoe vaak leest of luistert u gemiddeld boeken (papieren boeken, e-books, luisterboeken)?

Basis: alle respondenten (NL representatief 14+)

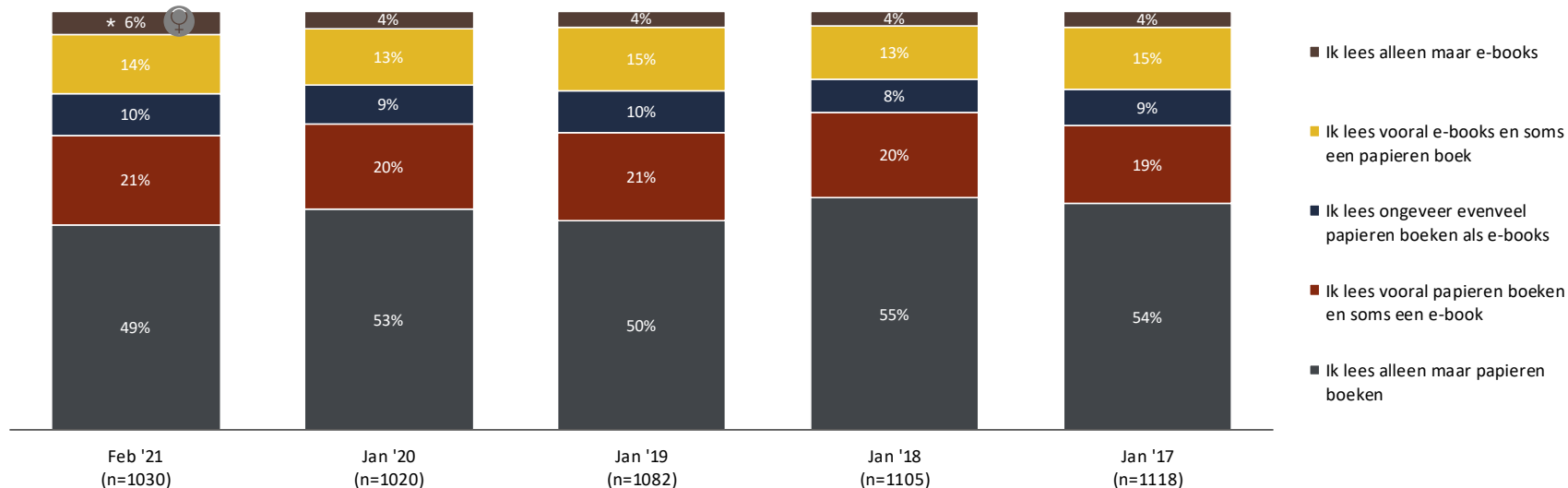
• 798311 Rapportage reguliere meting 55

© GfK

We zien een voorzichtige stijging in het aandeel uitsluitend e-booklezers.

Papieren boeken vs. e-books

Achtergrond:

35-plussers lezen vaker alleen e-books dan lezers jonger dan 35 jaar

Lezers met een inkomen tot 2 keer modaal lezen vaker alleen papieren boeken dan lezers met een inkomen van 2 keer modaal of meer

Light lezers lezen vaker alleen papieren boeken dan medium en heavy lezers.

S02. Wanneer u leest, zijn dit dan papieren boeken of e-books?

Basis: leest wel eens boeken

20% maakt gebruik van luisterboeken; het aandeel wekelijkse luisteraars is licht gestegen.

Luisterboeken

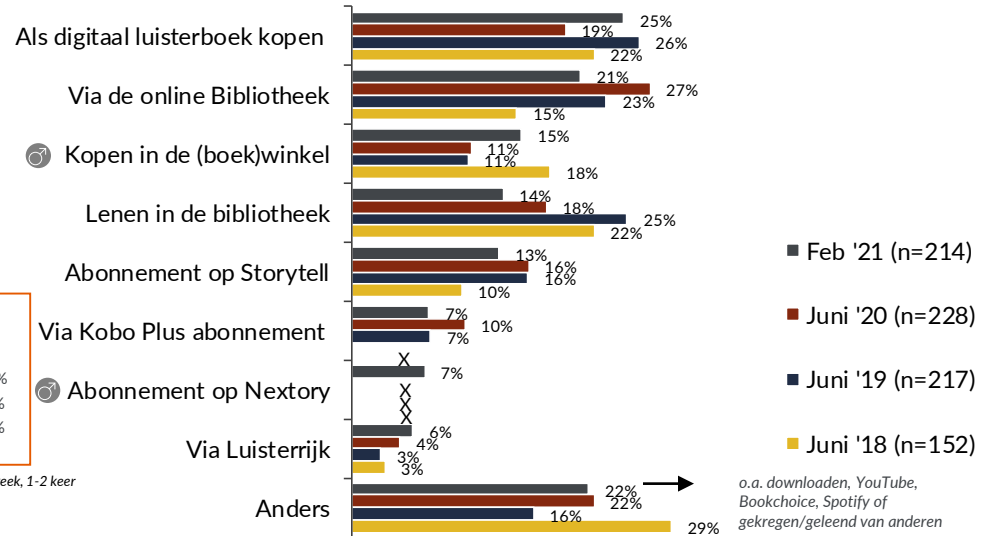
Achtergrond:

Consumenten in de B2 SEC klasse kopen vaker luisterboeken dan consumenten in de overige SEC klassen

Profiel van de luisterboek gebruikers

Geslacht	Opleidingsniveau	Leeftijd
Man: 56%	Laag: 17%	t/m 34 jaar: 51%
Vrouw: 44%	Midden: 42%	35-49 jaar: 26%
	Hoog: 40%	50-64 jaar: 13%
		65+ jaar: 10%

*De indeling van deze meting en meting 49 (juni '19) verschilt met die van vorige metingen. Vaak=Elke dag, 3-6 keer per week, 1-2 keer per week; Minder vaak= 1-3 keer per maand, Minder vaak; Nooit= Nooit

D05: Hoe vaak luistert u naar een luisterboek?
D08: Hoe komt u aan de luisterboeken die u luistert?

798311 Rapportage reguliere meting 55

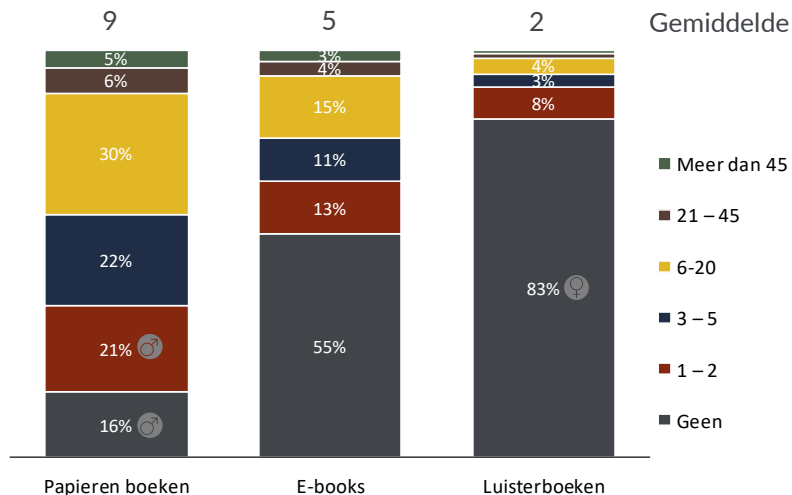
Basis: D05 alle respondenten, n=1214
Basis: D08 luistert wel eens boeken

© GfK

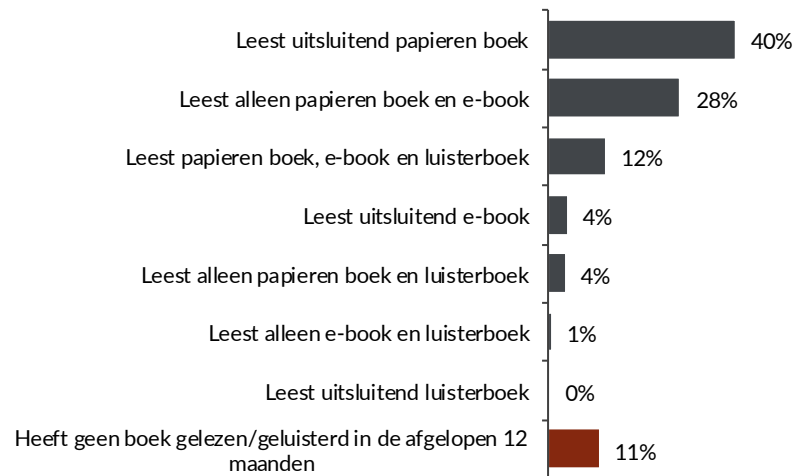
Papieren boeken worden het meest gelezen. Nederlandse consumenten lezen gemiddeld 9 papieren boeken in een jaar.

Aantal gelezen boeken per type boek

Leesindeling

Achtergrond:

- Laag- en midden opgeleiden, consumenten in de B2/C/D SEC klasse, en consumenten met een beneden modaal inkomen hebben de afgelopen 12 maanden vaker geen papieren boek gelezen
- Laag- en midden opgeleiden, consumenten in de B2/C/D SEC klasse, en consumenten met een inkomen tot 2 keer modaal hebben de afgelopen 12 maanden vaker geen e-books gelezen
- 35-plussers, laag- en midden opgeleiden, en consumenten in de C/D SEC klasse hebben de afgelopen 12 maanden vaker geen luisterboek geluisterd

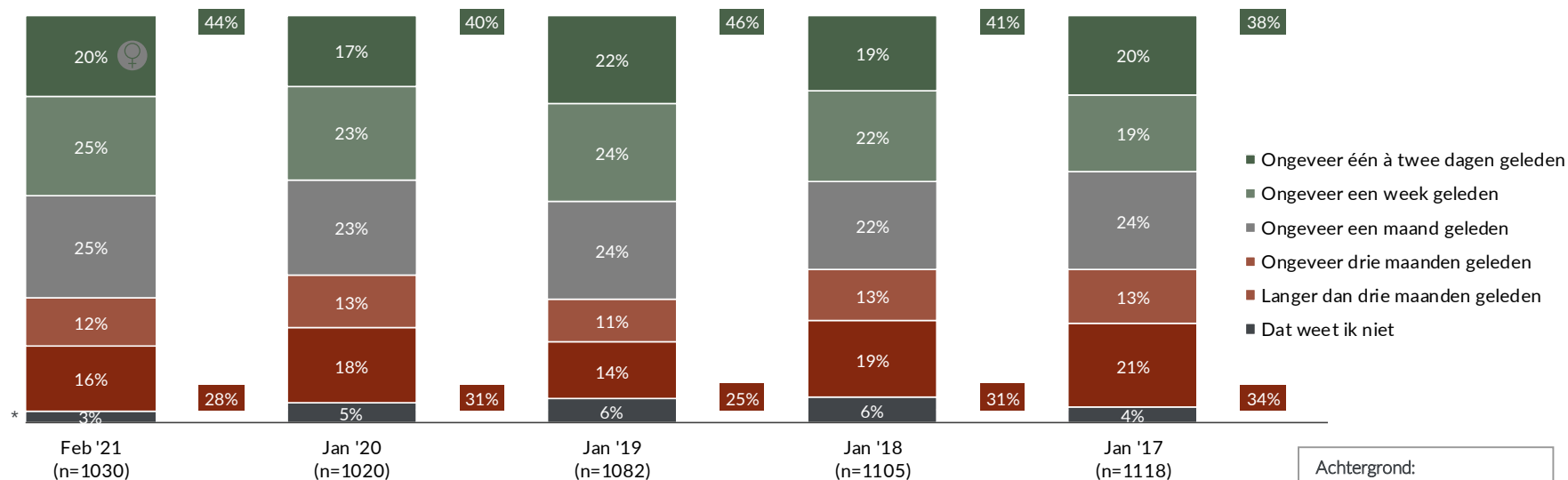
B02: Hoeveel papieren boeken, e-books of luisterboeken heeft u in de afgelopen 12 maanden gelezen/geluisterd?

Basis: alle respondenten, n=1214

44% van de lezers heeft de afgelopen week een boek uitgelezen.
Dit is in de afgelopen jaren gelijk gebleven.

Laatst uitgelezen boek

Achtergrond:

65-plussers geven vaker aan ongeveer 1 a 2 dagen geleden een boek te hebben uitgelezen dan de andere leeftijdsgroepen

L01: Hoe lang is het ongeveer geleden dat u voor het laatst een boek heeft uitgelezen (papieren boeken, e-books, luisterboeken)?

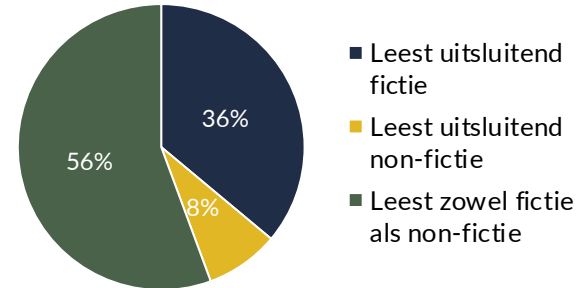
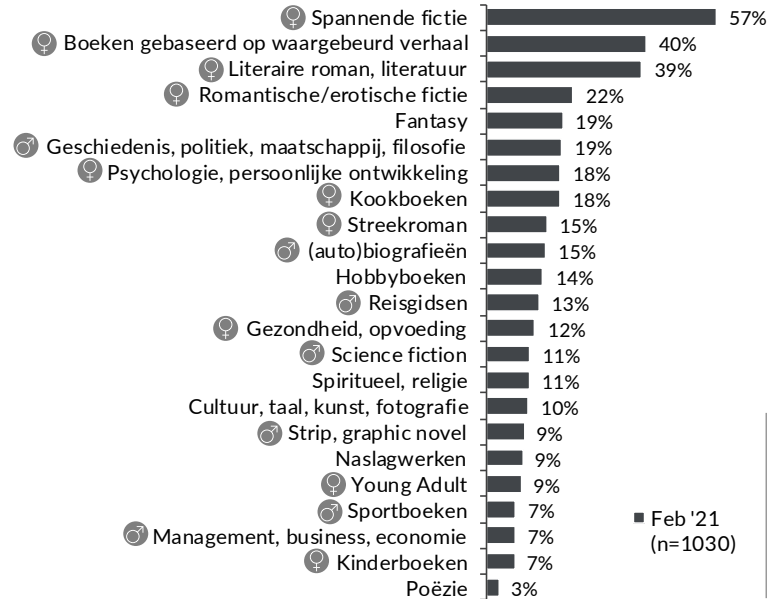
% afgelopen week voor het laatst een boek uitgelezen

% minimaal 3 maanden geleden voor het laatst een boek uitgelezen Basis: Leest wel eens boeken

56% van de lezers leest zowel fictie als non-fictie. Spannende fictie blijft het meest populaire genre.

Gelezen genres

Achtergrond

- 35-plussers lezen vaker spannende fictie dan jongeren tot 35 jaar.
- Hoogopgeleiden, lezers in de A/B1/B2 SEC klasse, en lezers met een inkomen van 2 x modaal of meer lezen vaker literaire romans
- Heavy en medium lezers lezen vaker de genres in de top 3 dan light lezers.

L04b: Welke genres leest u weleens als (papieren boeken, e-books, luisterboeken)?

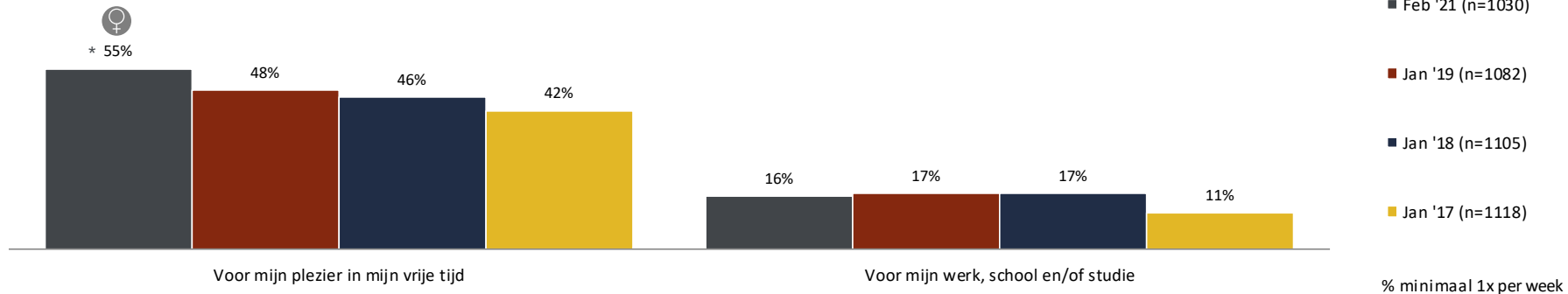
Basis: Leest wel eens boeken

Het aandeel lezers dat wekelijks voor zijn plezier leest is gegroeid naar 55%; 16% leest wekelijks voor werk, school of studie; dit blijft constant door de jaren heen.

Leesmotieven

Achtergrond

35-plussers, en lezers in de A/B1/C/D SEC klasse lezen vaker voor hun plezier in de vrije tijd een boek dan jongeren tot 35 jaar en lezers in de B2 SEC klasse.

Achtergrond

Midden- en hoogopgeleiden, en lezers met een inkomen van twee keer modaal of meer lezen vaker een boek voor werk/school/studie, dan laagopgeleiden en lezers met een inkomen tot twee keer modaal.

L03: Hoe vaak leest u boeken (papieren boeken, e-books, luisterboeken) in de volgende situaties?

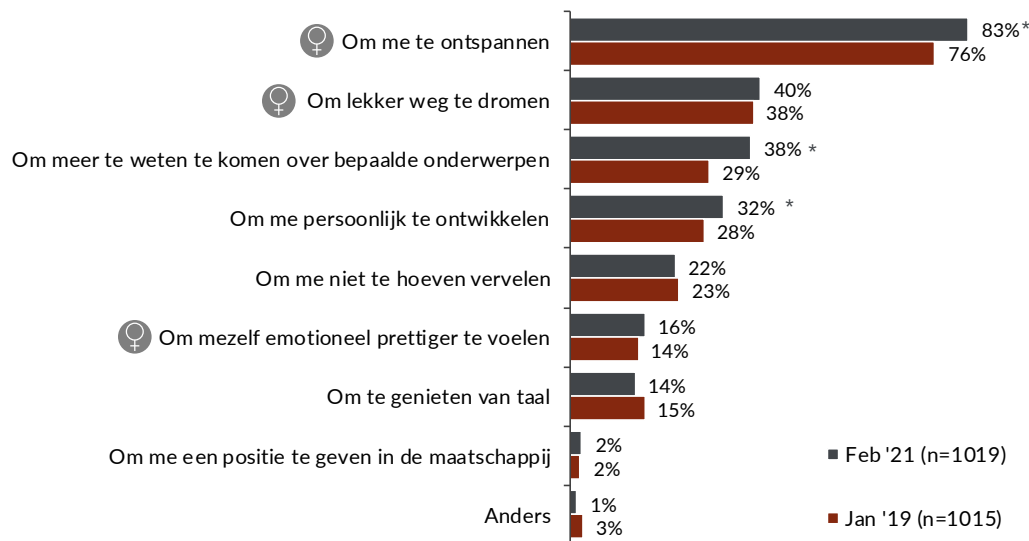
*Luisterboeken nieuw toegevoegd in deze meting

798311 Rapportage reguliere meting 55

Basis L03: Leest wel eens boeken

83% leest boeken ter ontspanning. Dit is een stijging ten opzichte van 2019. Ook lezen om meer te weten en voor persoonlijke ontwikkeling is in 2021 gestegen t.o.v. 2019.

Redenen om boeken te lezen voor plezier

Achtergrond

35-plussers, en lezers met een modaal inkomen geven vaker als reden om zich te ontspannen dan jongeren tot 35 jaar en lezers met een beneden of boven modaal inkomen.

Ook heavy lezers geven vaker dan medium en light lezers als reden aan dat zij boeken lezen voor plezier om te ontspannen.

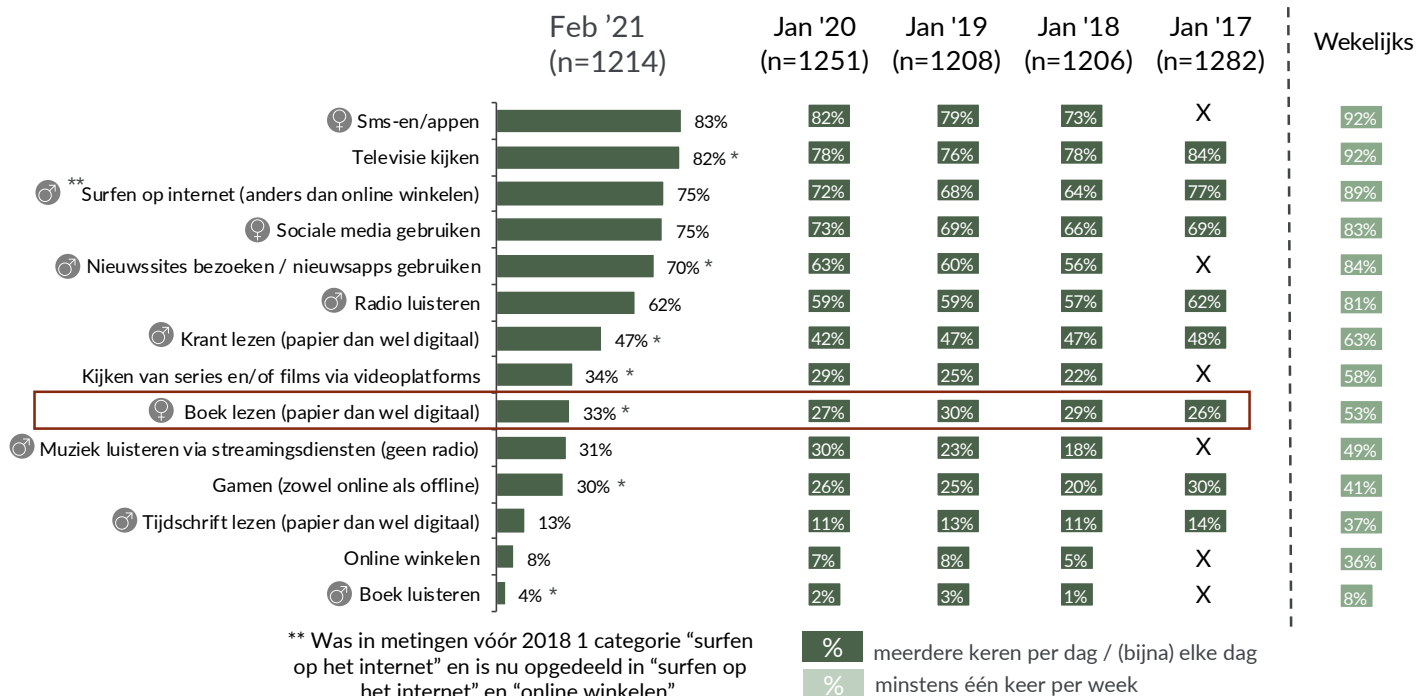
L04: Vanuit welke reden(en) leest u boeken (papieren dan wel e-books) voor uw plezier in de vrije tijd?

Basis: Leest wel eens boeken voor plezier in de vrije tijd

We zien een lichte stijging in de frequentie van het lezen van boeken. Ook andere media-activiteiten zijn, vermoedelijk door corona, gestegen.

Frequentie dagelijkse activiteiten

Achtergrond

De leeftijdsgroep 65+ leest vaker een boek dan leeftijdsgroepen onder de 65 jaar.

Consumenten in de B2 SEC klasse lezen minder vaak een boek dan de consumenten in de andere SEC klasse.

Consumenten met inkomen van 1 tot 2 keer modaal lezen minder vaak een boek dan de consumenten in de andere inkomensgroepen.

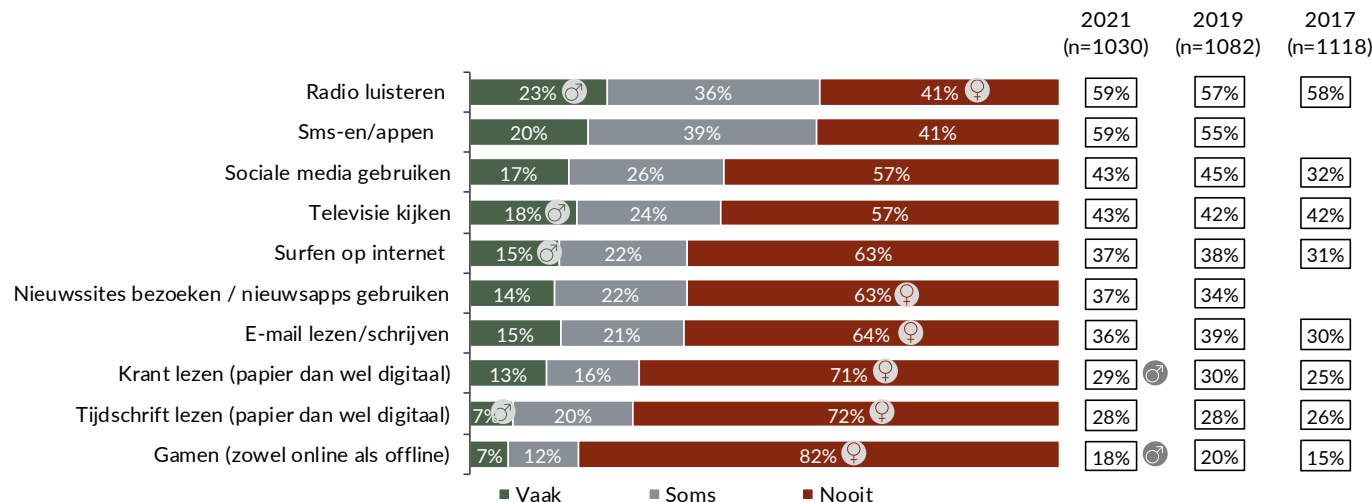
L05: Hoe vaak bent u bezig met de volgende activiteiten?

Basis: Alle respondenten (n=1214)

Bijna 60% luistert naar de radio tijdens het lezen. Ook appt men veelvuldig tijdens het lezen. Vooral mannen combineren lezen met andere activiteiten.

Activiteit tijdens het lezen

% vaak/soms

Achtergrond

Heavy en light lezers geven vaker aan nooit te sms-en/appen tijdens het lezen van een boek dan medium lezers.

Lezers tot 35 jaar en 65-plussers lezen vaker ook een tijdschrift tijdens het lezen van een boek dan 35-64 jarigen.

Laag- en midden opgeleiden, en consumenten in de B1/B2/C/D SEC klasse gebruiken vaker sociale media tijdens het lezen van een boek dan hoogopgeleiden en consumenten in de A SEC klasse.

L06: Hoe vaak bent u met de volgende activiteiten bezig terwijl u ondertussen ook een boek leest?

Basis: Leest wel eens boeken

Ouders van kinderen lezen frequent voor uit boeken. Ouders met kinderen van 6 tot 12 jaar hebben daarnaast ook vaak een stimulerende rol.

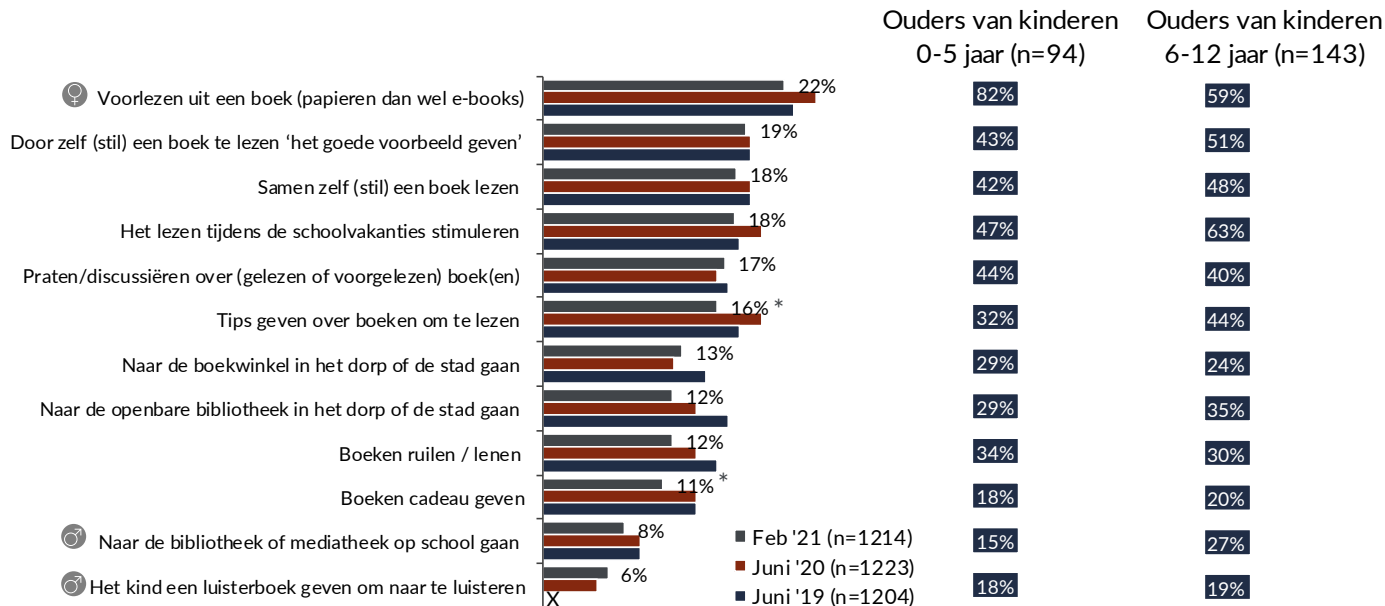
Frequentie leesactiviteiten met een kind

65% van alle consumenten leest nooit voor uit een boek. Van ouders van kinderen 0-5 jaar is dit 10% en 6-12 jaar 28%.

Achtergrond:

Heavy en medium doen vaker de volgende activiteiten dan light lezers:

- Samen zelf (stil) een boek lezen
- Praten/discussiëren over (gelezen of voorgelezen) boek(en)
- Tips geven over boeken om te lezen
- Naar de boekwinkel in het dorp of de stad gaan
- Door zelf (stil) een boek te lezen 'het goede voorbeeld geven'.

De frequentie waarmee leesopvoeders met hun kind naar de openbare bibliotheek gaan, wordt mogelijk beïnvloed door de sluiting van de bibliotheken tijdens de lockdown

■ = % minstens één keer per maand

Basis: alle respondenten, n=1214

N03. Hoe vaak doet u samen met een kind de onderstaande activiteiten?

Over het algemeen worden activiteiten met eigen kinderen gedaan. Een boek cadeau geven en voorlezen aan kleinkinderen en kinderen uit de familie worden ook veelal gedaan.

Activiteiten rondom lezen

Activiteit	n=	Eigen kind(eren)	Kleinkind(eren)	Ander(e) kind(eren) uit de familie	Ander(e) kind(eren) via school	Ander(e) kind(eren)
Door zelf (stil) een boek te lezen 'het goede voorbeeld geven'	381	58%	19%	19%	6%	8%
Naar de openbare bibliotheek in het dorp of de stad gaan	349	56%	18%	17%	9%	7%
Het lezen tijdens de schoolvakanties stimuleren	340	54%	21%	15%	13%	4%
Praten/discussiëren over (gelezen of voorgelezen) boek(en)	383	53%	16%	20%	12%	10%
Naar de bibliotheek of mediatheek op school gaan	192	52%	8%	17%	22%	6%
Boeken ruilen / lenen	426	52%	14%	25%	10%	12%
Tips geven over boeken om te lezen	406	51%	21%	21%	12%	11%
Naar de boekwinkel in het dorp of de stad gaan	471	50%	20%	20%	5%	10%
Het kind een luisterboek geven om naar te luisteren	161	49%	22%	18%	15%	6%
Samen zelf (stil) een boek lezen	350	45%	18%	20%	12%	9%
Boeken cadeau geven	635	41%	26%	33%	9%	12%
Voorlezen uit een boek (papieren dan wel e-books)	416	40%	29%	23%	9%	11%

N04: Met wie doet u wel eens deze activiteiten rondom lezen en boeken (papieren dan wel e-books)?

Basis: doet wel eens activiteiten rondom lezen van boeken

Lenen

De bibliotheek heeft last van de (tijdelijke) sluiting door lockdownmaatregelen. Bezoekfrequentie en lidmaatschap dalen licht.

Lidmaatschap en bezoek

26%

... van de consumenten is lid van de bibliotheek; dit is minder dan 30% in jan 2020.
10% is lid van de online bibliotheek.

*We zien een lichte daling in
bezoekfrequentie van de bibliotheek.*

Bijna **60%** van de consumenten kent de mogelijkheid om e-books en luisterboeken te lenen bij de online bibliotheek.

Bibliotheek

59%

... van alle consumenten vindt het belangrijk dat er een bibliotheek in de buurt is.

We zien dat het lenen op de eigen pas voor de partner de afgelopen jaren significant is gedaald. Nu doet nog 24% van de leners dit.

Belangrijkste reden om geen gebruik te maken van de bibliotheek is:
omdat men de boeken ergens anders vandaan haalt.

Sluiting van de bibliotheek

31%

... van de leners verwacht dat het sluiten van de bibliotheek geen gevolgen heeft voor het leesgedrag

30%

... zou meer boeken gaan kopen

26%

... zou meer boeken gaan lenen van anderen

In 2021 is 26% van de consumenten lid van de bibliotheek, dit is t.o.v. vorig jaar licht gedaald. Het aandeel leden van de online bibliotheek is nu 10% (vorig jaar 9%).

Lid van de bibliotheek

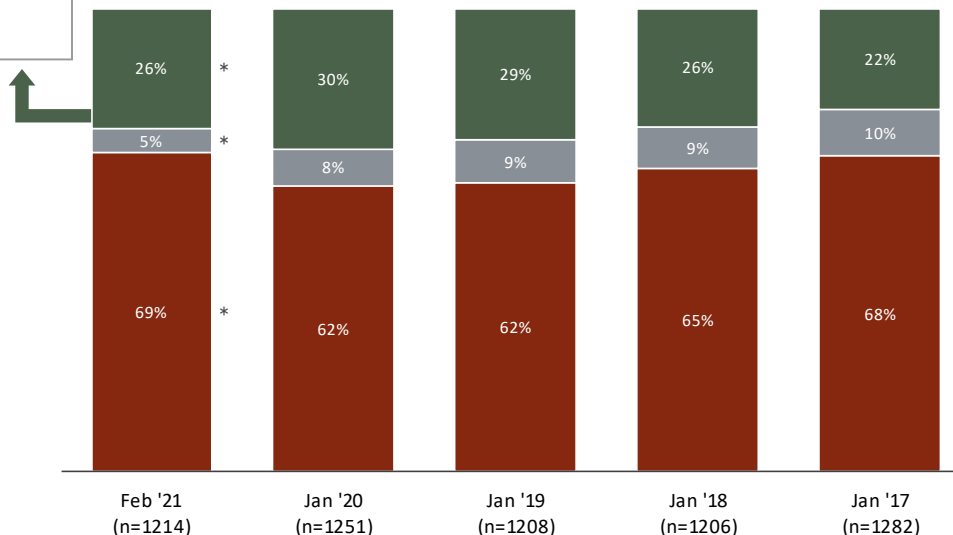
Alleen lid lokale bibliotheek: 16% ♀
 Zowel lokale bibliotheek als online: 8% ♀
 Alleen online bibliotheek: 2% ♂

Achtergrond:
 Van de light lezers is 15% lid van de bibliotheek en/of online bibliotheek.
 Bij medium en heavy lezers is dit respectievelijk 25% en 35%.

Achtergrond:

Jongeren tot 35 jaar zijn vaker lid van de bibliotheek dan leeftijdsgroepen boven de 35 jaar.

Laag- en midden opgeleiden, en consumenten in de B1 SEC klassen zijn vaker alleen lid van de online bibliotheek dan hoogopgeleiden en consumenten in de andere SEC klassen.

■ Ja

■ Nee, maar ik leen wel eens iets op de pas van iemand anders

■ Nee, ik ben geen lid

* Per januari 2020 zijn er andere antwoordcategorieën voorgelegd: splitsing naar type bibliotheek.

Basis: alle respondenten (NL representatief 14+)

S11. Bent u lid van de bibliotheek?

798311 Rapportage reguliere meting 55

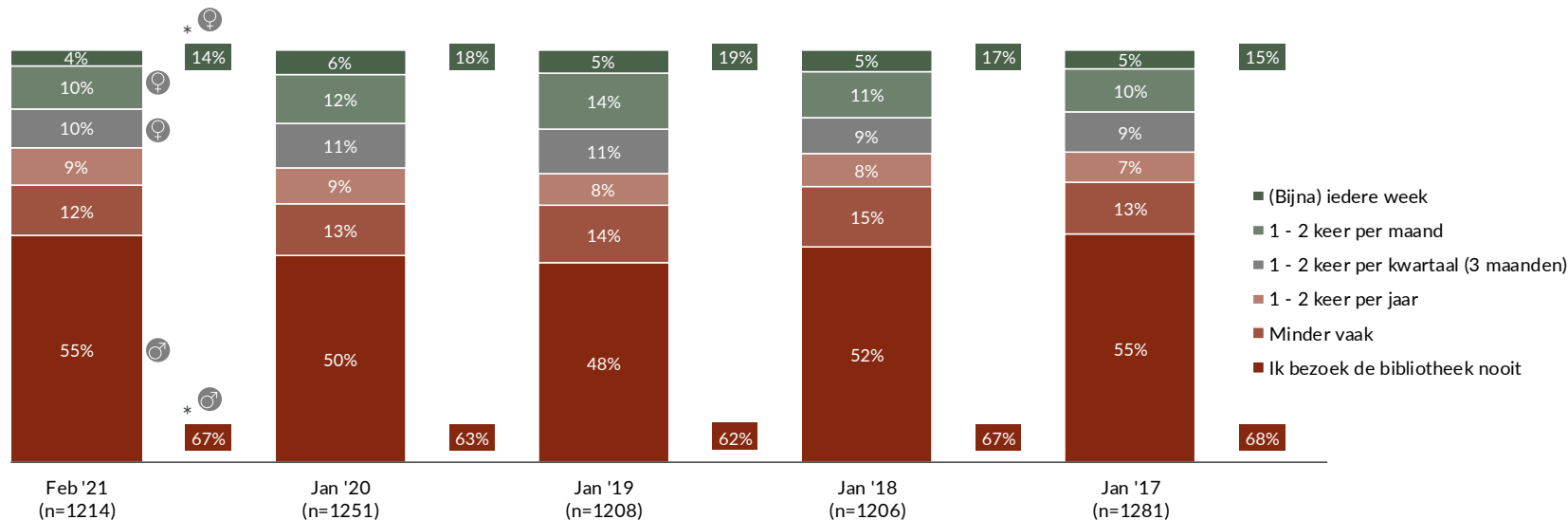
Meer informatie vanuit de Koninklijke Bibliotheek over het aantal bibliotheekleden van de fysieke en digitale bibliotheek is te vinden op de website [Bibliotheekinzicht.nl](https://bibliotheekinzicht.nl).

© GfK

67% van de consumenten bezoekt nooit de bibliotheek. We zien een lichte daling in bezoekfrequentie. Vermoedelijk vanwege de sluiting door corona.

Bezoekfrequentie bibliotheek

Achtergrond:

50 plussers geven vaker aan minder vaak / nooit de bibliotheek te bezoeken dan de andere leeftijdsgroepen. Hetzelfde geldt voor laag- en midden opgeleiden t.o.v. hoogopgeleiden.

Consumenten uit de A/B1 SEC klasse bezoeken gemiddelde vaker de bibliotheek dan consumenten uit de overige SEC klassen.

S010a. Hoe vaak komt u gemiddeld in de bibliotheek?

% bezoekt minimaal 1-2 keer per maand de bibliotheek

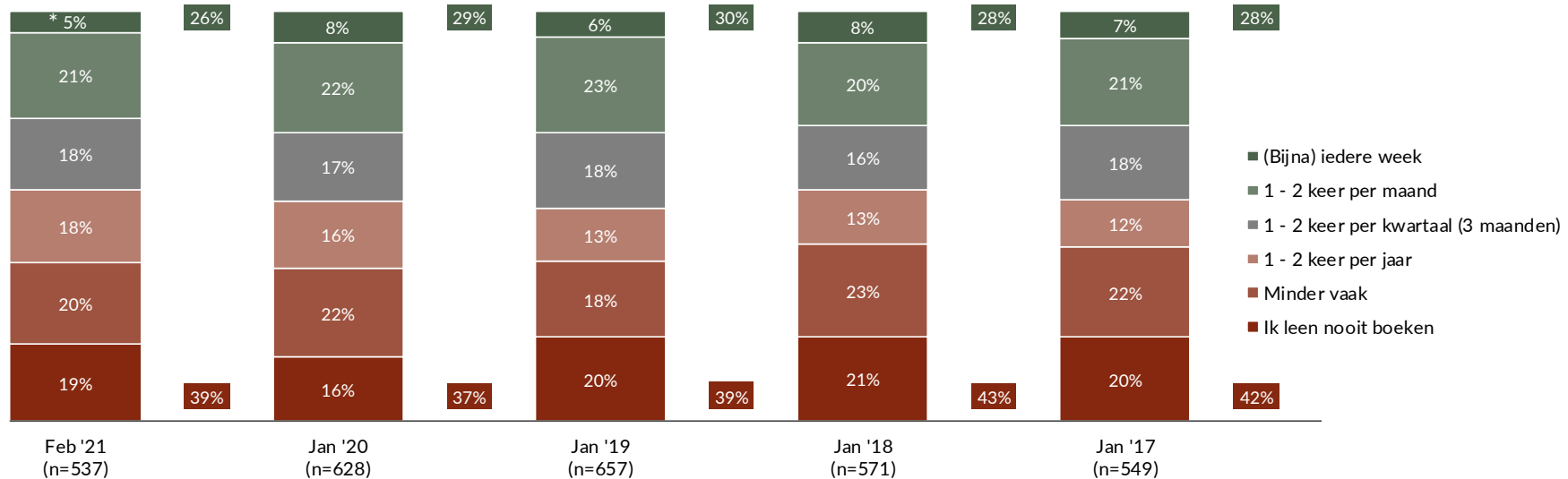
% bezoekt minder vaak / nooit de bibliotheek

Basis: alle respondenten

Het aandeel bezoekers dat wekelijks naar de bibliotheek komt om boeken te lenen is eveneens licht gedaald in vergelijking met de afgelopen jaren.

Bezoekfrequentie om te lenen bibliotheek

Achtergrond:

Consumenten met een inkomen tot 2 keer modaal - geven vaker aan minimaal 1-2 keer per maand de fysieke bibliotheek te bezoeken om een boek/boeken te lenen dan consumenten met een inkomen van 2 keer modaal of meer.

% leent minimaal 1-2 keer per maand een boek

% leent minder vaak / nooit nieuw boek

S07b. Hoe vaak komt u gemiddeld in de fysieke bibliotheek om één (of meerdere) boek(en) te lenen?

Basis: bezoekt wel eens de bibliotheek

Klantprofiel: bibliotheekleden

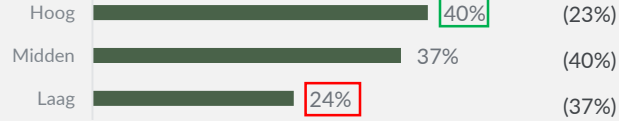

Bibliotheekleden

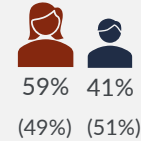
(%) = NL representatief

bibliotheekleden: n=315 vs. NL representatief n=1214

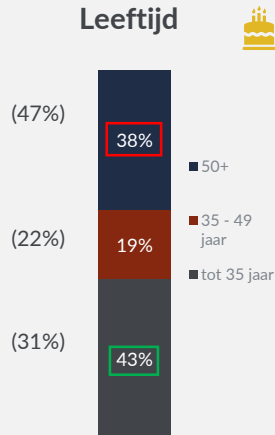
Opleiding

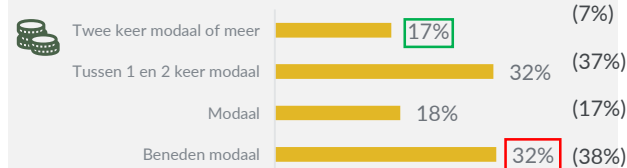
Geslacht

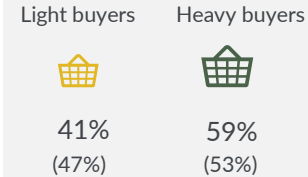
Leeftijd

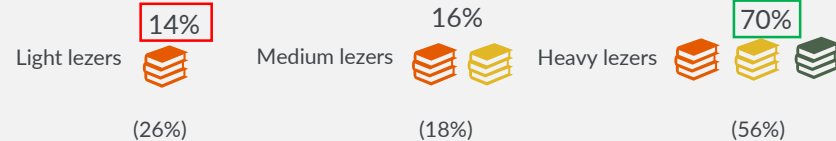
Inkomen

Boekenkopers

Leesindeling

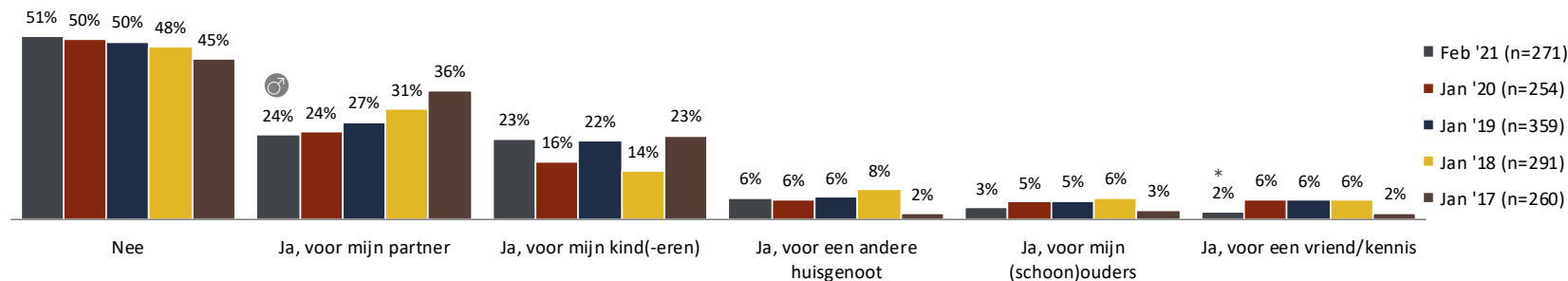

Significant verschil met NL repre

De helft van de leners leent uitsluitend voor zichzelf; het lenen voor de partner is de afgelopen jaren afgenomen.

Lenen voor anderen met eigen bibliotheekpas

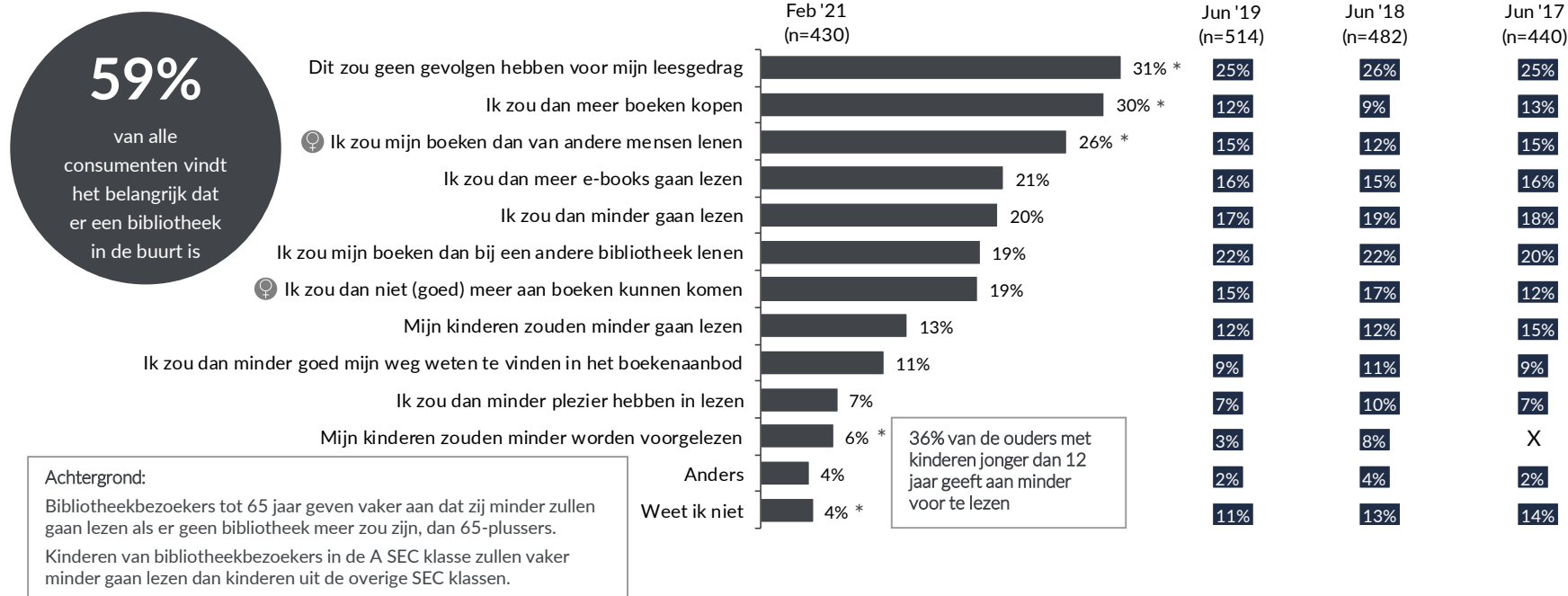
B03: Leent u met uw eigen bibliotheekpas wel eens boeken of andere 'materialen' voor iemand anders?

Basis: Leent wel eens boeken in de bibliotheek en is lid van de bibliotheek

De afwezigheid van de bibliotheek was dit jaar meer reëel dan ooit. We zien dat meer mensen nu aangeven in die situatie meer boeken te gaan kopen of te lenen van iemand anders.

Trend – Invloed afwezigheid bibliotheek op het leesgedrag

B04. Stel dat uw bibliotheek er niet meer zou zijn, wat zou dit voor gevolgen hebben op uw leesgedrag?

Basis: bezoekt bibliotheek wel eens om boeken te lenen

Bijna 60% van de consumenten is bekend met de mogelijkheid om e-books/luisterbuiken te lenen via de online bibliotheek. Ondanks de sluiting van de bibiliotheek is er geen toename op online uitleningen van e-books.

Bekendheid mogelijkheden bibliotheek

Achtergrond:

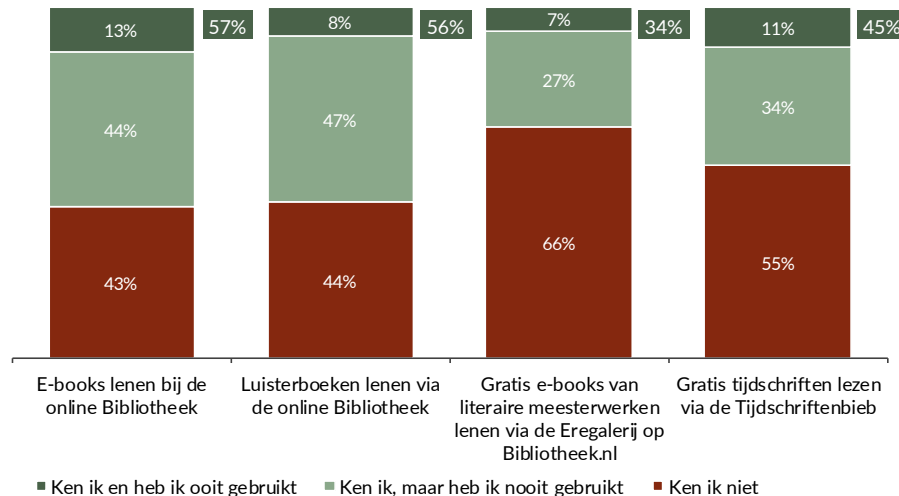
Consumenten tot 65 jaar zijn vaker niet bekend met de Tijdschriftenbib dan 65-plussers.

Jongeren tot 35 jaar hebben vaker ooit gebruik gemaakt van de mogelijkheid om:

- Luisterboeken te lenen via de online Bibliotheek
- Gratis e-books van literaire meesterwerken te lenen via de Eregalerij op Bibliotheek.nl

dan de andere leeftijdsgroepen.

Laag- en midden opgeleiden zijn vaker niet bekend met de mogelijkheid om e-books te lenen bij de online Bibliotheek dan hoogopgeleiden.

Meer informatie vanuit de Koninklijke Bibliotheek is te vinden op:

<https://www.bibliotheekinzicht.nl/kern-en-basisgegevens/leden-van-de-digitale-bibliotheek>

33%

van alle consumenten kent geen van deze mogelijkheden van de bibliotheek

45%

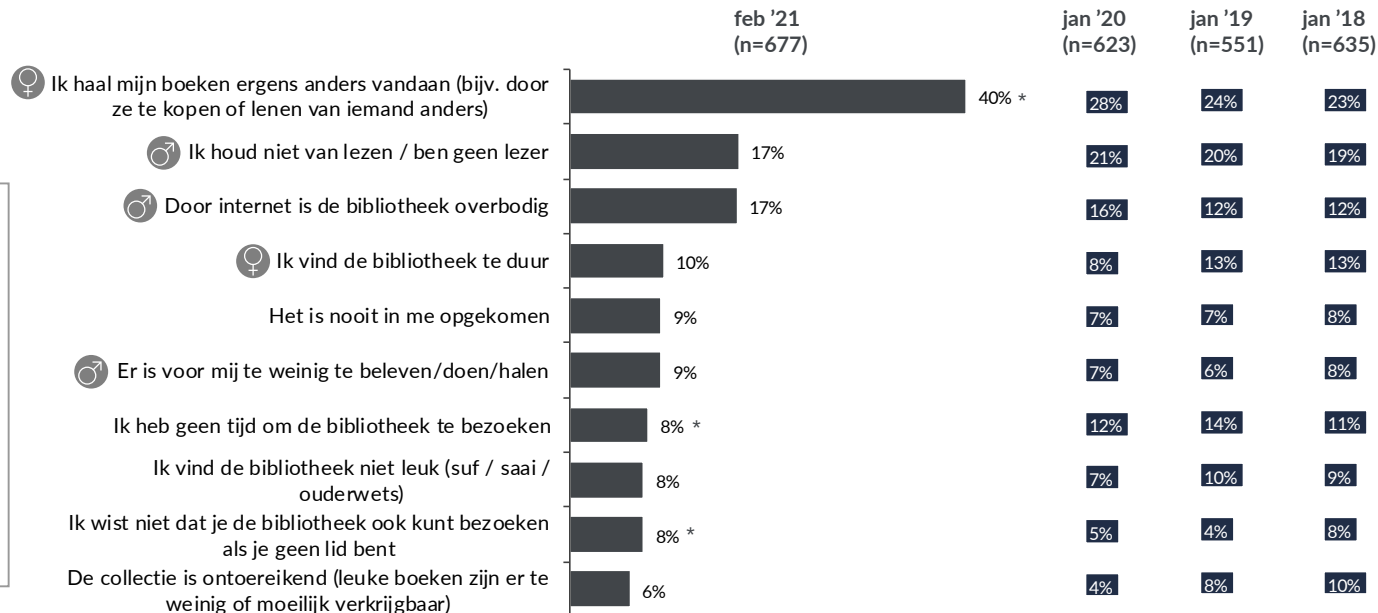
van alle consumenten kende in 2020 het online platform van de bibliotheek

S06c: Kunt u van onderstaande mogelijkheden aangeven of u ze kent en er weleens gebruik van heeft gemaakt voor het lenen van e-books/luisterboeken?

De belangrijkste reden om de bibliotheek niet te bezoeken is omdat men boeken elders verkrijgt. We zien dit argument toenemen in 2021.

Top 10 redenen geen gebruik maken van bibliotheek

Achtergrond:

Consumenten in de B2/C/D SEC klassen, en consumenten met een beneden modaal inkomen geven vaker aan dat de bibliotheek te duur is, dan de andere consumenten.

Kopers van boeken vinden vaker dat de collectie ontoereikend is dan niet-kopers van boeken.

Heavy en medium lezers halen vaker boeken ergens vandaan dan light lezers.

B04: Wat zijn uw belangrijkste redenen om **geen** gebruik te maken van de bibliotheek?

Basis: Bezoekt nooit de bibliotheek

Koopgedrag

Zowel de koopfrequentie van boeken neemt toe als het percentage consumenten dat boeken koopt.

Kopen

36%

... van de consumenten koopt tenminste 1 keer per kwartaal een boek. Dit was in januari 2020 30%

Gemiddeld besteedt men **€ 58,-** per jaar aan boeken
(A,B1 – hogere inkomens, hoogopgeleid en heavy lezers besteden meer)

19%

... van de consumenten koopt nooit een boek, in jan 2020 was dit 24%.

Gemiddeld aantal gekochte boeken

Papieren boeken nieuw: **3,5**

E-books los: **1,8**

Luisterboeken los: **0,9**

E-books abonnement: **2,0**

Luisterboeken abonnement: **1,0**

Papieren boek tweedehands: **2,7**

Opvallend

40%

... van de boekenkopers koopt het vaakst bij een internetboekwinkel.

30%

... van de boekenkopers koopt het vaakst bij de fysieke boekwinkel waar men altijd komt.

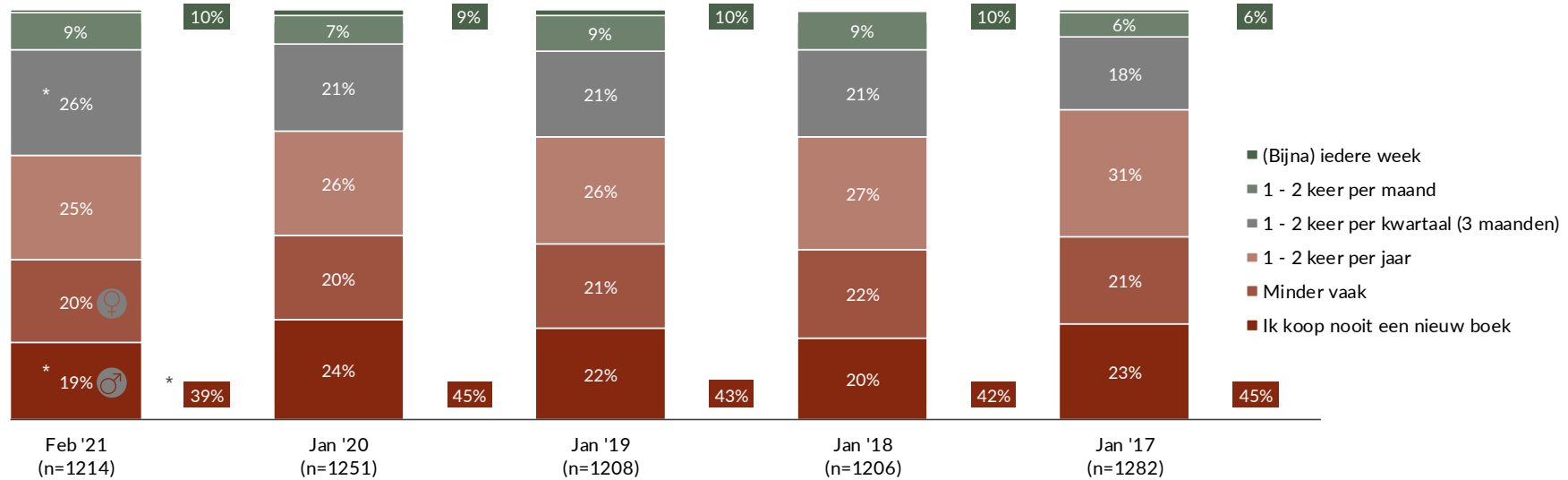
5%

... van de boekenkopers koopt het vaakst op de website van de fysieke boekwinkel

De koopfrequentie van boeken is het afgelopen jaar toegenomen.
We zien bovendien het aandeel mensen dat nooit een nieuw boek koopt afnemen.

Koopfrequentie nieuwe boeken

Achtergrond:

50-plussers geven vaker aan minder vaak nieuwe boeken te kopen dan consumenten tot 50 jaar.

Consumenten in de A SEC klasse kopen vaker minimaal 1-2 keer per maand een nieuw boek dan de consumenten in de andere SEC klassen.

% koopt minimaal 1-2 keer per maand een nieuw boek
% koopt minder vaak / nooit een nieuw boek

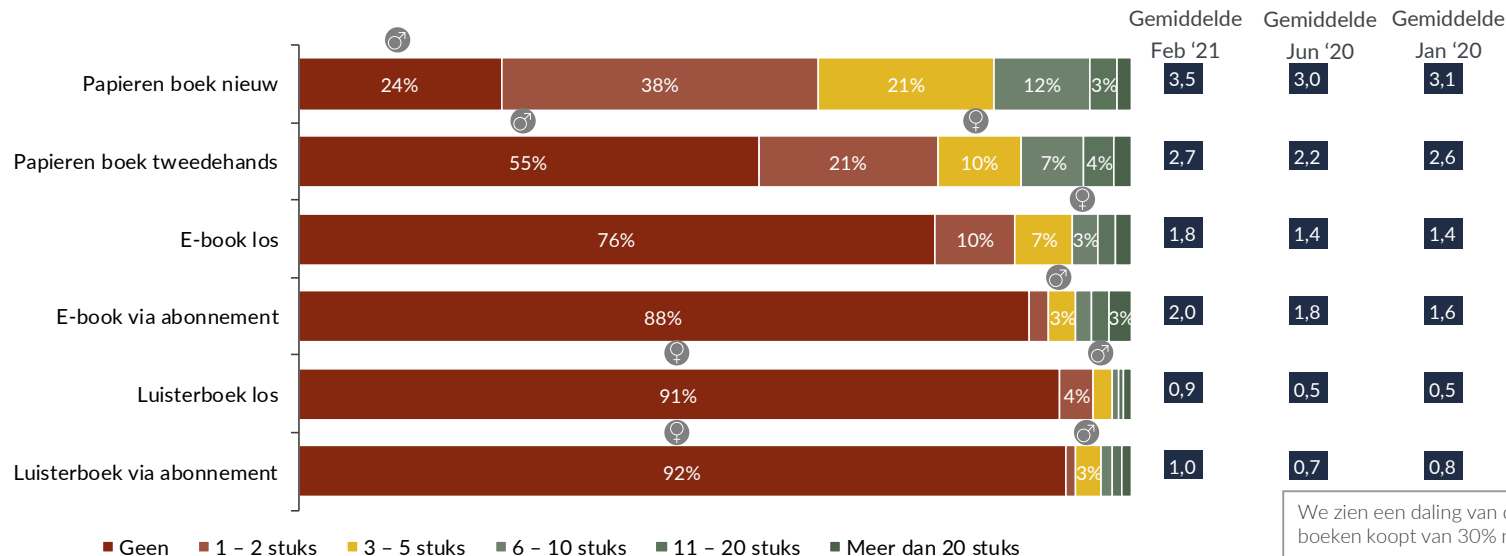
S05. Hoe vaak koopt u gemiddeld **nieuwe** boeken (papieren boeken, e-books, luisterboeken)?

Basis: alle respondenten (NL representatief 14+)

Consumenten kopen gemiddeld 3,5 nieuwe papieren boeken per jaar.

Aantal gekochte boeken per jaar

76% koopt wel eens nieuwe papieren boeken (versus 70% in 2020)

45% koopt wel eens tweedehands boeken (versus 39% in 2020)

Dit is een lichte stijging.

Achtergrond:

Consumenten in de B2/C/D SEC klasse, en met een inkomen tot 2 keer modaal kopen minder vaak een nieuwe papieren boek dan consumenten in de A/B1 SEC klasse, en met inkomen van 2 keer modaal of meer.

35-plussers kopen minder vaak e-books via abonnement dan jongeren tot 35 jaar.

We zien een daling van de groep die helemaal geen boeken koopt van 30% naar 19%.

Consumenten die minimaal 1 boek per jaar kopen in een boekwinkel, kopen gemiddeld 4,8 nieuwe papieren boeken en 2,4 e-books los.

Heavy lezers kopen gemiddeld 4,9 fysieke nieuwe boeken per jaar.

<= 2% is niet opgenomen in grafiek

Basis: alle respondenten, n=1214

K04a: Hoeveel papieren boeken koopt u ongeveer per jaar?

K04c: E-books en luisterboeken kunt u per stuk kopen, maar ook 'streamen' via een abonnement.

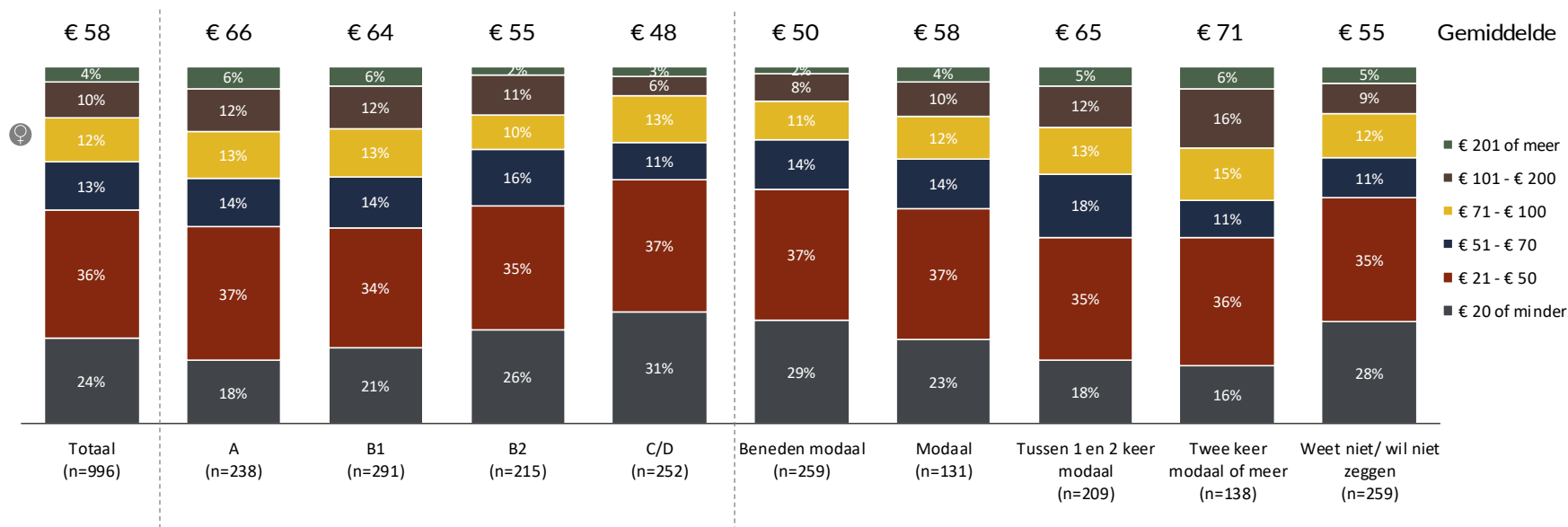
Kunt u aangeven hoeveel van deze boeken u los koopt per jaar en hoeveel u per jaar streamt via een abonnement?

798311 Rapportage reguliere meting 55

Gemiddeld geven boekenkopers €58 per jaar uit aan boeken.
Hoogopgeleiden en mensen met een bovenmodaal inkomen
geven het meest uit aan nieuwe boeken.

Gemiddelde uitgave aan nieuwe boeken

Basis: iedereen die wel eens een boek koopt
Gem: obv klassemiddens

K17: Hoeveel geeft u naar schatting per jaar gemiddeld uit aan nieuwe boeken (kopen & lenen van nieuwe papieren boeken, e-books, luisterboeken)?

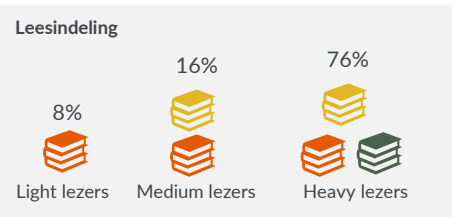
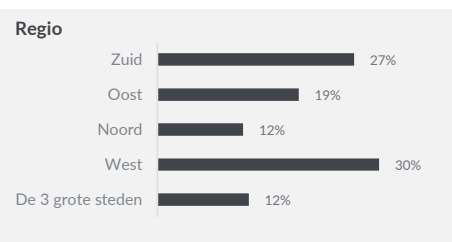
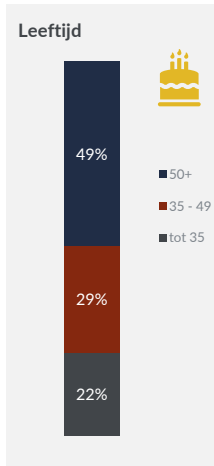
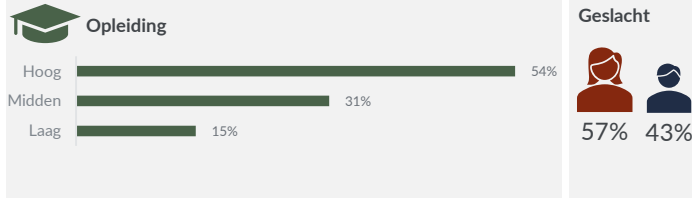
Klantprofiel: hoog vs. laag budget

Heavy buyer

Geeft gemiddeld per jaar **meer dan €70** uit aan boeken

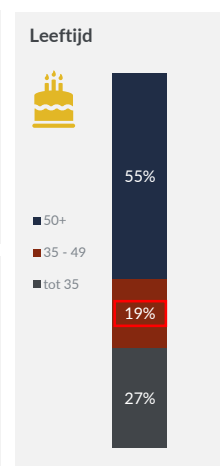
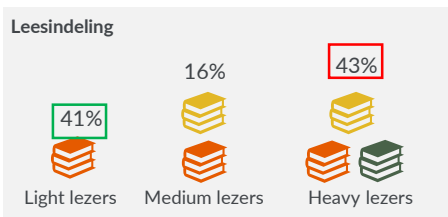
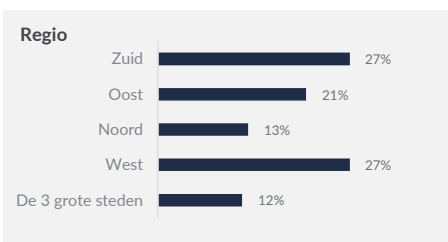
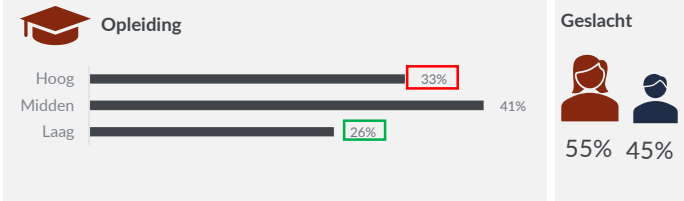
Basis: n=266

Light buyer

Geeft gemiddeld per jaar **minder dan €21** uit aan boeken

Basis: n=243

Significant verschil met heavy buyer.

40% koopt doorgaans het vaakst nieuwe boeken in een internetboekwinkel; 30% het vaakst in de fysieke boekwinkel waar men altijd komt.

Verkoopkanaal nieuwe boeken

Achtergrond:

Laag- en midden opgeleiden kopen doorgaans vaker nieuwe boeken bij een willekeurige fysieke boekwinkel, dan hoogopgeleiden. Hetzelfde geldt voor medium en light lezers, ten opzichte van heavy lezers.

S06: Waar koopt u doorgaans het vaakst uw nieuwe boeken?

Basis: Koopt weleens boeken (n=996)

Klantprofiel: online kopers

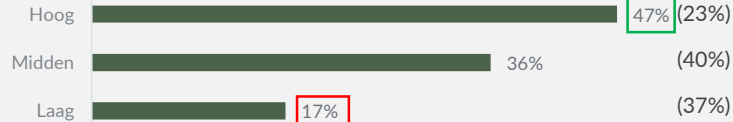

Onlinekopers

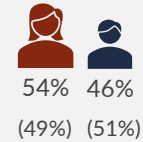
(%) = NL representatief

Online kopers: n=397 vs. NL representatief n=1214

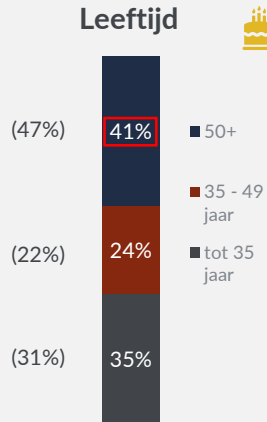
Opleiding

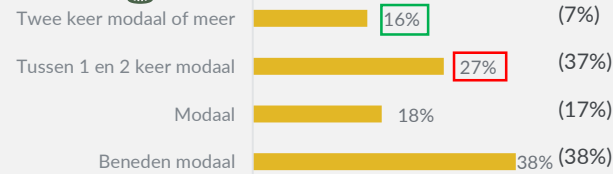
Geslacht

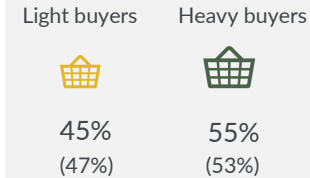
Leeftijd

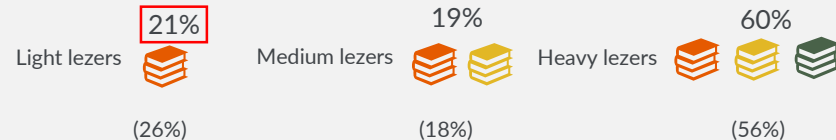
Inkomen

Boekenkopers

Leesindeling

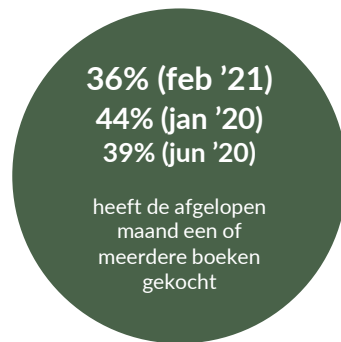
Significant verschil met NL repre

36% van de consumenten heeft de afgelopen maand een boek gekocht. Gezien de sluiting van de boekwinkels zien we een sterke stijging van de online kanalen.

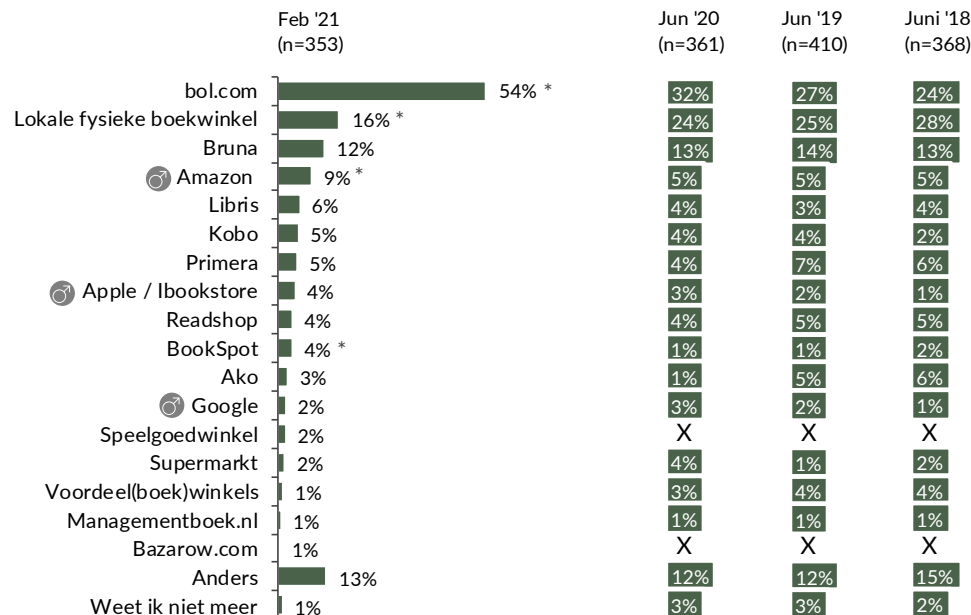
Plaats van aankoop

Zowel voor papieren boeken als e-books is bol.com het vaakst de plaats van aankoop.

Achtergrond:

Kopers tot 35 jaar hebben vaker aangegeven bij Amazon boeken te hebben gekocht dan 35-plussers.

N.B. In januari 2021 waren de fysieke boekhandels gesloten ivm lockdown, met een uitzondering voor bestellingen. Dit maakt de cijfers lastig interpreteerbaar. De fysieke kanalen worden nog veelvuldig benoemd. Wellicht heeft men nog de periode voor de lockdown voor ogen.

S04: En heeft u de afgelopen maand één of meer nieuwe papieren boek(en), e-book(s) of luisterboek(en) gekocht? (of dat nu voor uzelf of voor iemand anders is)

A02: Waar heeft u de laatste maand uw boek(en) gekocht?

798311 Rapportage reguliere meting 55

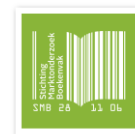
<= 2% is niet opgenomen in grafiek

Basis S04: koopt weleens boeken (n=996)

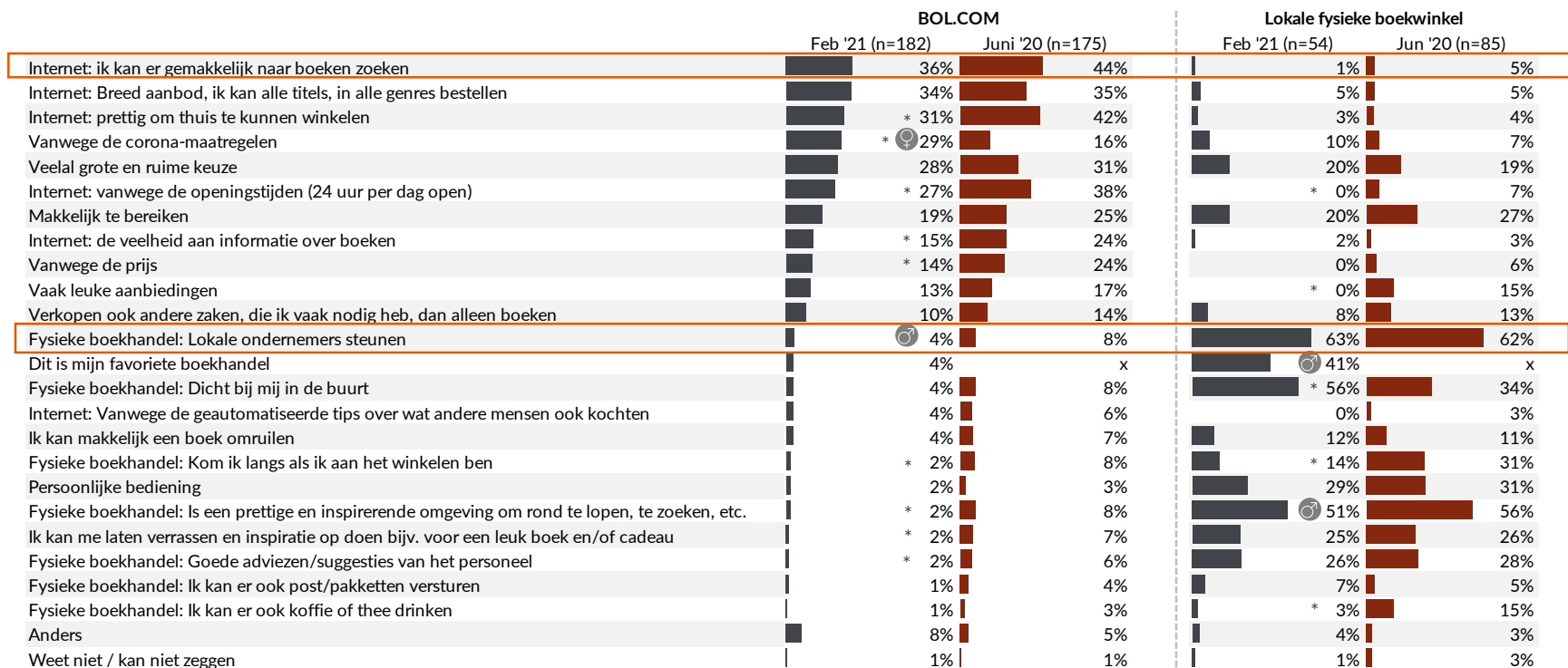
Basis A02: heeft de afgelopen maand één of meerdere boeken gekocht

© GfK

Gemak is de voornaamste reden om een boek via bol.com te kopen. Ook corona is voor drie op de tien bol.com kopers reden om voor bol.com te kiezen. De fysieke boekhandel wordt veelvuldig gekozen ter ondersteuning van lokale ondernemers.

Redenen om boek bij specifieke locatie te kopen

A03: Wat zijn voor u redenen om een boek te kopen bij onderstaande locatie(s)?

798311 Rapportage reguliere meting 55

Bedrijven alleen opgenomen bij 50 of meer waarnemingen

Resultaten kunnen over de tijd heen afwijken door de toevoeging van nieuwe antwoord categorieën

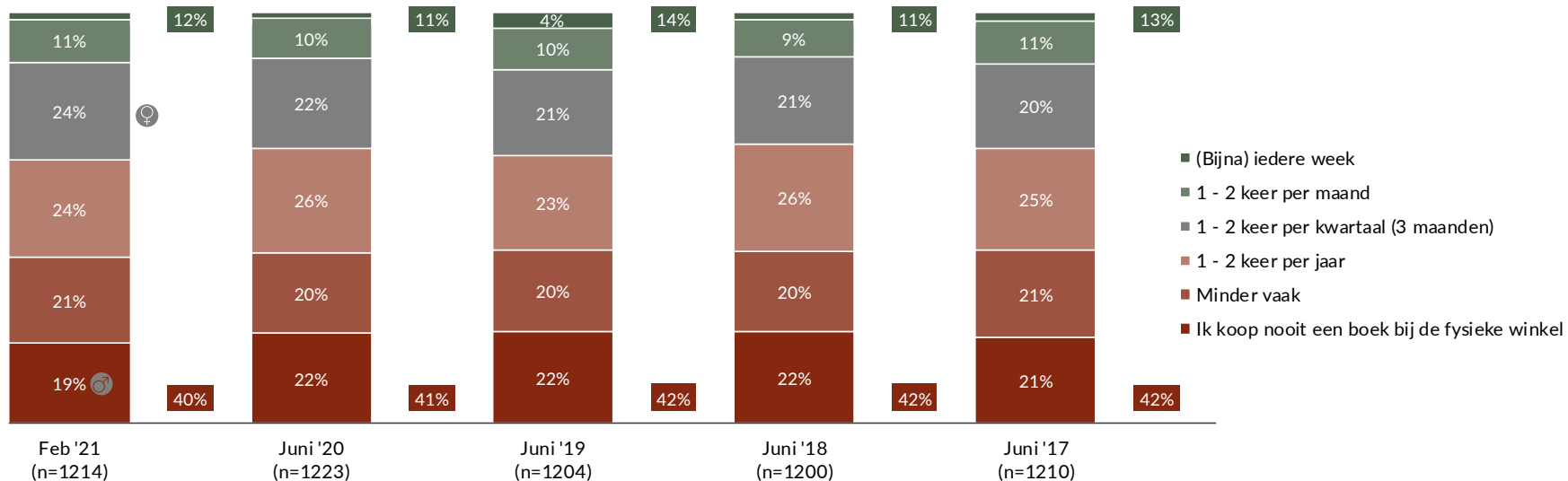
Basis: koopt bij specifieke locatie

© GfK

De bezoekfrequentie van fysieke boekenwinkels is door de jaren heen constant gebleven. 40% koopt nooit een boek bij de fysieke winkel.

Gemiddeld bezoek fysieke boekwinkel

Achtergrond:

Hoogopgeleiden komen vaker in de fysieke boekenwinkel dan midden- en laagopgeleiden. Hetzelfde geldt voor consumenten in de A SEC klasse ten opzichte van consumenten in de andere SEC klassen, en heavy lezers in vergelijking met medium en light lezers.

72% van de lezers die enkel e-books leest komt nooit in de fysieke winkel.

% koopt minimaal 1-2 keer per maand in de fysieke boekwinkel
% koopt minder vaak / nooit in de fysieke boekwinkel

<= 2% is niet opgenomen in grafiek
Basis: alle respondenten

S08: Hoe vaak komt u gemiddeld in de fysieke boekwinkel om één (of meerdere) boek(en) te kopen?

39% koopt wel eens een anderstalig boek. Dit blijft stabiel ten opzichte van vorige metingen.

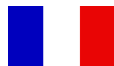
Koopt wel eens boeken in (het).....

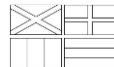
Engels
37% Feb '21
33% Juni '20
41% Juni '19
38% Juni '18

Duits
*13% Feb '21
9% Juni '20
13% Juni '19
12% Juni '18

Frans
6% Feb '21
5% Juni '20
9% Juni '19
6% Juni '18

Andere taal
8% Feb '21
7% Juni '20
12% Juni '19
8% Juni '18

% koopt wel eens een boek
in deze taal

Profiel van anderstalige lezers

Geslacht	Opleidingsniveau	Leeftijd
Man: 54%	Laag: 14%	t/m 34 jaar: 44%
Vrouw: 46%	Midden: 35%	35-49 jaar: 21%
	Hoog: 52%	50-64 jaar: 19%
		65+: 16%

Achtergrond:

Jongeren tot 35 jaar, hoogopgeleiden, en consumenten in de A SEC klasse kopen vaker Engelse boeken (zowel op papier als e-book).

De top 3 meest gelezen genres in een andere taal zijn: spannende fictie (55%), literatuur (47%) en waargebeurd verhaal (41%).

M01a: Koopt u wel eens anderstalige boeken?

Basis: alle respondenten, n=1214

Activiteiten rondom boeken

De Kinderboekenweek en de Boekenweek zijn de meest bekende campagnes. Diverse campagnes laten positieve ontwikkelingen zien ten opzichte van vorig jaar.

Campagnes

92%

... van de consumenten is bekend met de Kinderboekenweek

87%

... van de consumenten is bekend met de Boekenweek

Gestegen bekendheid van de volgende campagnes:

- De Nationale voorleesdagen
- De Poëziweek
- Nederland leest
- Gedichtendag
- Maand van de geschiedenis

Prijzen

78%

... van de consumenten is bekend met de Gouden en Zilveren Griffels

72%

... van de consumenten is bekend met de NS Publieksprijs

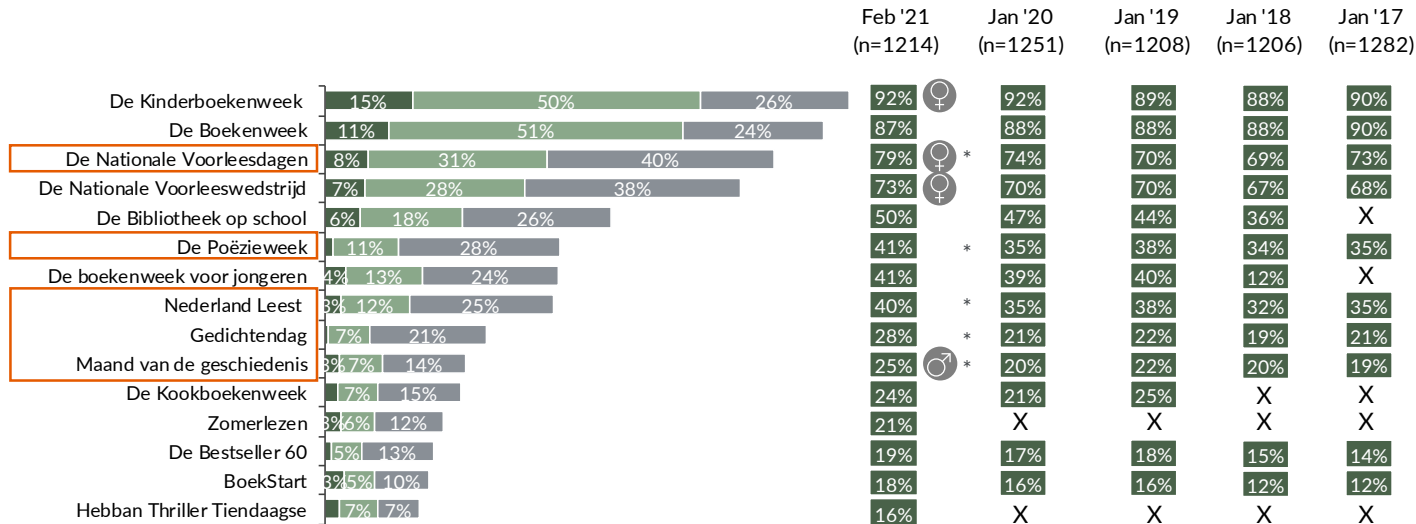
32%

... van de consumenten onderneemt online leesactiviteiten. Meestal online lezen van blogs, artikelen of gedichten, of het volgen van social media accounts over boeken of van schrijvers.

De Kinderboekenweek en de Boekenweek zijn wederom de meest bekende campagnes. Diverse campagnes laten positieve ontwikkelingen zien ten opzichte van vorig jaar.

Bekendheid lees-/boekencampagnes

- Zeer goed mee bekend, ik ken het van naam en ben actief geweest binnen de lees- / boekencampagne
- Goed mee bekend, ik ken het van naam, maar ben niet actief geweest binnen de lees- / boekencampagne
- Beetje mee bekend, ik heb wel eens gehoord van de lees- / boekencampagne

N.B. Bekendheid van BoekStart is aanzienlijk hoger onder ouders. 34% van de ouders kent BoekStart,, waarvan 15% ouders van kinderen 0-5 jaar er het meest mee bekend zijn.

** In eerdere meting heette dit evenement "Literatour"

% (zeer) goed / beetje mee bekend

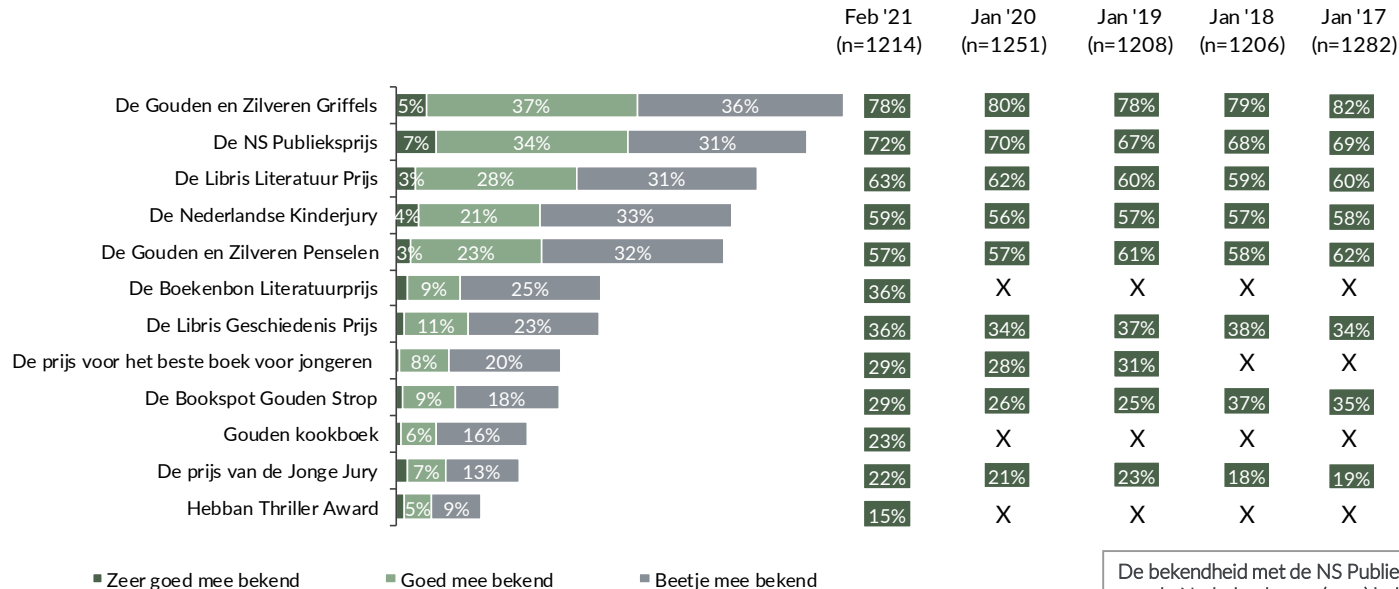
Basis: Alle respondenten (NL representatief 14+)

C01: Kunt u aangeven in hoeverre u bekend bent met de volgende lees-/boekencampagnes?

De Gouden en Zilveren Griffels zijn de bekendste prijzen voor boeken; gevolgd door de NS Publieksprijs

Bekendheid prijzen voor boeken

Achtergrond:

Consumenten in de A/B1/B2 SEC klasse zijn bekender met de Gouden en Zilveren Griffels prijzen dan consumenten in de C/D SEC klasse.

De bekendheid met de NS Publieksprijs is toegenomen. In Jan'20 was 35% van de Nederlanders er (zeer) bekend mee en in Feb'21 is dit aandeel gestegen naar 41%. Ook de 7% zeer goed mee bekend is een stijging ten opzichte van de 4,5% van vorig jaar.

% (zeer) goed / beetje mee bekend

Basis: Alle respondenten (NL representatief 14+)

C02: Kunt u aangeven in hoeverre u bekend bent met de volgende prijzen voor boeken?

Gloobaal eenderde van de consumenten onderneemt online leesactiviteiten; 14% leest online verhalen; 12% volgt sociale media accounts over boeken of van schrijvers.

Doet wel eens aan...

Achtergrond:

Consumenten in de A/B1/B2 SEC klasse doen vaker de volgende activiteiten:

- Podcasts luisteren over/van schrijvers/boeken
- Literaire/verhalende podcasts luisteren
- Het bezoeken van een festival of evenement met schrijvers (fysiek).

Achtergrond:

Laag- en midden opgeleiden bekijken vaker online filmpjes over boeken/schrijvers dan hoogopgeleiden.

Achtergrond:

Heavy lezers volgen vaker sociale media accounts over boeken en/of van schrijvers, en bezoeken vaker een festival of evenement met schrijvers (fysiek)

D01: Welke van de volgende activiteiten doet u wel eens?

Basis: alle respondenten (n=1214)

Bijlagen

Onderzoeks- verantwoording

Onderzoeksverantwoording

Methode

Online (CAWI in GfK Online panel)

Invalduur van de vragenlijst: circa 15 minuten

Onderwerpen van de vragenlijst: leesgedrag, leengedrag, koopgedrag, luisterboeken, voorlezen, lees-/boekencampagnes en activiteiten rondom boeken

Veldwerk

2 februari 2021 – 8 februari 2021

Netto steekproef: $n = 1.214$

Bruto steekproef: $n = 6.189$

Sample

GfK Online Panel

Nederlandse consumenten van 14 jaar en ouder

De steekproef is door middel van weging op celniveau representatief gemaakt op geslacht, leeftijd en opleiding

In de rapportage wordt soms onderscheid gemaakt tussen 3 typen lezers op basis van frequentie:

- Heavy lezer: minstens 1 keer per week
- Medium lezer: 1-3 keer per maand
- Light lezer: minstens 1 keer per jaar

Op sommige plekken in het rapport wordt vergeleken met NL representatief. Dit is de verhouding zoals die in de gehele populatie in Nederland (14 jaar en ouder) wordt gevonden.

Algemene voorwaarden

- Het onderzoek is uitgevoerd in overeenstemming met het quality systeem van GfK dat is gecertificeerd volgens de normen van NEN-EN-ISO 9001, ISO 20252 en ISO 26362. GfK onderschrijft de gedragsregels van E.S.O.M.A.R. (European Society for Opinion and Market Research) en is lid van de brancheorganisatie MOA (zie <http://www.moaweb.nl>).
- De Onderzoeksgegevens zijn bedoeld voor eigen gebruik door Opdrachtgever. Zonder de voorafgaande toestemming van GfK mag Opdrachtgever deze niet, geheel of gedeeltelijk, aan derden ter hand stellen of door een derde laten gebruiken, of op welke wijze dan ook openbaar maken. Bij verkregen toestemming dient in dat geval bij de onderzoeksresultaten als bron "GfK <opleveringsmaand en jaar onderzoek>" te worden vermeld. Exclusiviteit van verzamelde gegevens is gebaseerd op de Gedragscode van de MOA, art. 5 (zie <http://www.moaweb.nl>).